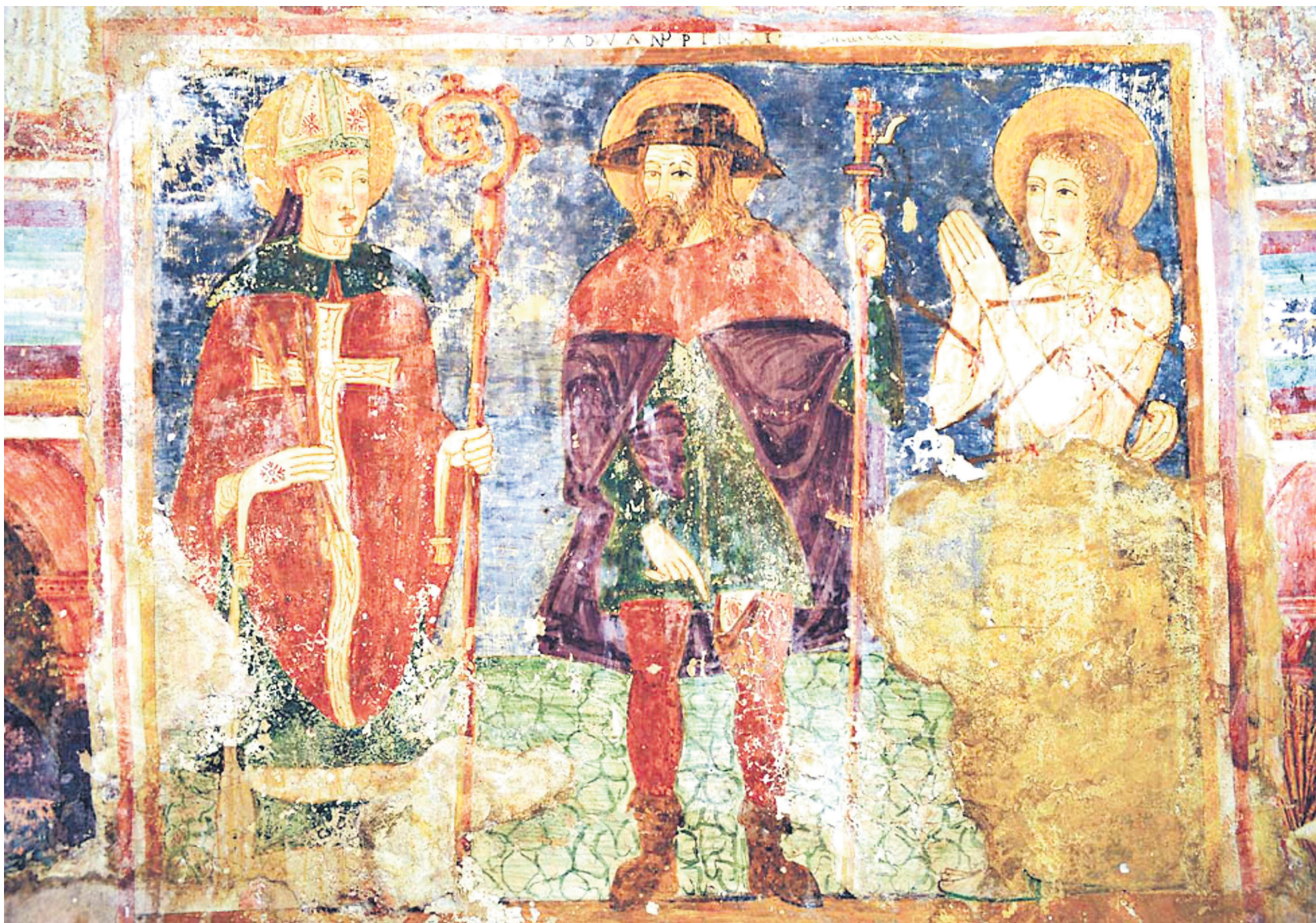

PROJEKTOM REVITAS II NASTAVLJA SE RAZVOJ UNUTRAŠNOSTI ISTRE

Istarske freske spoj su kulture i turizma

Cilj projekta "Revitas II", koji je nedavno odobren u sklopu Operativnog programa prekogranične suradnje Slovenija - Hrvatska, je unaprjeđenje razvoja unutrašnjosti Istre uz zaštitu kulturne baštine i promociju turizma. To je nadogradnja projekta "Revitas I" pa je i nadalje osnovna ideja revitalizacija i zaustavljanje degradacije istarskog zaleđa. Projektom se planira opremanje i otvaranje Centra za freske u Draguču te uređenje multimedijalnih prostora u starogradskim jezgrama Buzeta i Vodnjana.

Projektom se planira opremanje i otvaranje Centra za freske u Draguču te uređenje multimedijalnih prostora u starogradskim jezgrama Buzeta i Vodnjana

- Imamo niz resursa koji mogu biti atraktivni pa kroz kulturne ture želimo privući turiste s obale u unutrašnjost Istre. Ove godine je Istarska županija odabrala temu freski jer smatramo da

je to manje poznato, a vrlo je pogodno jer se može realizirati i kroz izradu suvenira, radionice te promociju turistima koji dođu u obalna mjesta. To će biti zadatak Turističke zajednice koja će izrađivati informacijsko komunikacijske tehnologije, postojat će mogućnost da se na internetu i aplikaciji za smartphone pročita gdje se što može naći, navodi pročelnik Upravnog odjela za kulturu Istarske županije Vladimir Torbica. Razvoj svojevrstnih malih kulturnih središta zapisan je i u županijskoj kulturnoj strategiji, dodaje.

- To pokušavamo povezati sa sredstvima europskih fondova. Dosad je, primjerice, tako napravljen Centar za nematerijalnu baštinu u Pićnu, Kuća za pisce u Pazinu, a Zadrugni dom u Svetvinčentu koji postaje mediteranski plesni centar. Nastavak toga je, u sklopu projekta "Revitas II" Centar za freske u Draguču. To je zapravo stara škola koja se nalazi u samom središtu mjesta i ona je građevinski već obnovljena uz pomoć općine Cerovlje, navodi Torbica.

Površina građevine je oko 240 četvornih metara i ima tri kata. U prizemlju je

planiran info centar za posjetitelje koji bi ujedno trebao biti galerija sa interaktivnim zidom gdje će se prvenstveno prezentirati freske. Na drugom katu bit će konferencijska dvorana.

- Ideja nam je da se na trećem katu realizira neka vrsta "znanosti na licu mjesta", gdje će biti apartman i radni prostor za osobu koja će voditi tu kuću fresaka, ali isto tako i za znanstvenike koji bi došli proučavati naše freske. Također, po uzoru na obnovljenu građevinu u Draguču, u Vodnjanu će u središtu na trgu biti ob-

novljena jedna vrsta posjetiteljskog centra gdje će ljudi dolaziti, jedna središnja velika prostorija za izložbe. U Buzetu će biti obnovljena polivalentna prostorija za promociju autohtonih proizvoda, gdje će se promovirati kultura i sve ono što je vezano uz taj grad. Bit će obnovljene i dvije radionice koje su u vlasništvu grada Buzeta, a koje su nekad izvorno bile stara češljara i stara pekara, rekao je Torbica.

P. LUKEŽ

nastavak na str. 2

nastavak sa str. 1

"REVITAS II": U PRIPREMI PUT FRESAKA, SUVENIRI, FOTOMONOGRAFIJA, RADIONICE

Okosnica cijele priče su freske

Iz programa Revitas II Istarskoj županiji pripada 167,2 tisuće eura, 110 tisuća Vodnjanu, Buzetu 128 tisuća, a Turističkoj zajednici Istarske županije 112,5 tisuća eura

Uključujući Draguč, Buzet i Vodnjan cilj je dugoročno stvoriti mrežu malih, po mogućnosti samoodrživih, kulturnih punktova koji će biti interesantni za kulturu, ali i za turizam.

- Uspostavili smo međunarodnu suradnju sa slovenskim kolegama iz Kopra, Pirana i Izole te nakon realizacije ovih projekata slijedi pokušaj brendiranja, na čemu već radimo, te organiziranje kulturnih tura koje idu iz Slovenije u Hrvatsku i obratno. Namjera je stvaranje Istre kao prekograničnog proizvoda u turističkom smislu jer, ako netko primjerice dođe gledati freske u Istri, pogledat će ih u Bermu, ali isto tako postoji Kostanjevica na slovenskoj strani za druge freske što je jedna prirodna cjelina pa pokušavamo objediniti Istru na taj način, ističe Vladimir Torbica.

Fotomonografija

Druga faza projekta "Revitas II" je reprint fotomonografije o freskama Željka Bistovića, koja je bila tiskana u sklopu "Revitasa I" te je bila vrlo tražena pa gotovo više nema nijednog primjerka. Također, kao hommage fotografu Rencu Kosinožiću bit će izdana monografija njegovih fotografija Istre.

- Također, tijekom projekta Istarska županija treba napraviti dizajn istarskih suvenira što je također povezivanje kulture i turizma. Tema dizajna bit će također freske koje su okosnica cijele priče. U konačnici, željeli bismo restaurirati, obnoviti i prezentirati freske te kandidirati ih za UNESCO-ovu listu materijalne baštine i to ne samo one iz hrvatskog dijela Istre nego i iz Slovenije i Italije. Usto, u planu je izrada takozvanog Puta fresaka što će opet privući turiste u unutrašnjost Istre, rekao je.

Bivši mliječni u Vodnjanu bit će info-centar

Vladimir Torbica

Vodosprema u Povijesnom muzeju kao kulturni punkt

Govoreći o drugim EU projektima iz domene kulture, Torbica je naveo da je prije mjesec dana odrađen projekt Adriamuse, umrežavanje istarskih sa europskim muzejima, koje je sad u fazi realizacije. Uskoro će biti predstavljen projekt valorizacije kulturne baštine Hera u sklopu kojeg će vodosprema u pulskom Povijesnom muzeju biti pretvorena u polivalentni kulturno-ugostiteljski punkt. Tek će biti prezentiran i projekt Ex.po aus, valorizacija i upravljanje punktovima UNESCO-ve spomeničke baštine. Radi se i na kandidiranju dva velika strukturna projekta, Kultur ring u Puli te projektu Međunarodnog kulturnog centra u Grožnjanu u suradnji s Hrvatskom glazbenom mladeži.

Projekti se djelomično već realiziraju, a trajanje "Revitasa II" je 18 mjeseci. Ukupna vrijednost ovog projekta je 843 tisuće eura, a uz vodećeg partnera, grad Kopar, u njemu sudjeluju i općine Kopar, Izola i Piran u Sloveniji, dok su hrvatski partneri Istarska županija, gradovi Vodnjan i Buzet te Turistička zajednica Istarske županije.

Od ukupnog iznosa, Istarskoj županiji pripa-

da 167,2 tisuće eura, 110 tisuća Vodnjanu, Buzetu 128 tisuća, a Turističkoj zajednici Istarske županije 112,5 tisuća eura.

Edukacija

- Od tih sredstava mi sufinanciramo 15 posto, što je uobičajen i vrlo nizak postotak. Cijeli projekt financira se iz županijskog proračuna, a novac dobivamo nakon što je projekt realiziran i ocijenjen, uz iznos umanjen za tih 15 posto koji

su naše učešće, kaže Torbica. U sklopu "Revitasa I" u Vodnjanu je obnovljen put suhozida, a u Svetvinčentu rekonstruirana četverokutna kula na kaštelu Morosini-Grimani i u prizemlju uređen info punkt. Također, u Buzetu je obnovljen info punkt u starom gradu, koji je danas gradska Turistička zajednica.

- Vrijednost ovog projekta je i edukacija. Dosađajne radionice održane u sklopu projekta "Revitas I" u Sloveniji i Hrvatskoj uvijek su okupljale brojne stručnjake. Upravo zbog velikog interesa, ove godine će se ta aktivnost proširiti pa će se organizirati tri trodnevne radionice o freskama, za osnovnoškolce, srednjoškolce i studente te za umirovljenike. Duboko smo uvjereni da, nažalost, velika većina stanovnika Istre ne pozna ono što ima u blizini. Stoga to želimo aktualizirati jer bez lokalnog stanovništva koje je uključeno u projekt on nema tu dodanu vrijednost, zaključio je.

P. LUKEŽ

AGENCIJA ZA

Erasmus nast

Stari programi su sada raspoređeni u tri kategorije, na projekte mobilnosti mladih i osoba koje rade s mladima, međunarodne suradnje, odnosno strateških partnerstava te podrške reformne politike koje uključuju sastanke mladih i donositelja odluka u području mladih

Vlasta Vujačić

Erasmus+ jedinstveni je integrirani program Europske unije, pokrenut ove godine i traje do 2020. godine, koji obuhvaća cijeli sektor obrazovanja, osposobljavanja i mladih, a uključuje i sport. Postavlja sedam postojećih programa u jedan, integrirani okvir pa je jednostavniji za korištenje.

Učenje online

- Erasmus+ je "nasljednik" starih programa i objedinjuje dosadašnje programe koji su bili odvojeni i složeniji. Prije su to bili, primjerice, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig i Erasmus mundus. Obuhvaća cijeli sklop programa, od visokoobrazovnih institucija do programa za udruge, fizičke osobe, primjerice Europsku volontersku službu (EVS), odnosno cijeli spektar projekata i aktivnosti na koje se moguće prijaviti, rekla je Vujačić.

Stari programi su sada raspoređeni u tri kategorije, na projekte mobilnosti

mladih i osoba koje rade s mladima, međunarodne suradnje odnosno strateških partnerstava te podrške reformne politike koje uključuju sastanke mladih i donositelja odluka u području mladih.

- Prva kategorija su projekti mobilnosti, od studenata do mladih općenito, zatim školskog osoblja, osoblja na fakultetu, studenata i doktoranata. Drugi dio je suradnja kroz inovativnu praksu. Budući da su prioritet mladi i problematika nezaposlenosti, posebno se potiče poduzetništvo kao i multikulturalnost. Pokretat će se, primjerice, on line tečajevi stranih jezika uz stručno usavršavanje. Treća akcija je podrška reformne politike, strukturirani dijalog, što je kod nas još uvijek prilično nepoznato, ali provodi se na razini Europske unije. Cilj je stoga da europske prakse prenesemo na lokalnu, regionalnu i nacionalnu razinu, navodi Vujačić.

Stoga se podupiru projekti kojima se poti-

Europska n promicanje po

Europska komisija objavila je natječaj za Europsku nagradu za promicanje poduzetništva za 2014. kojom se nagrađuju najmaštovitije i najuspješnije inicijative javnih tijela i javno-privatnih partnerstava EU-a kojima se podupire poduzetništvo te posebno mala i srednja poduzeća.

Natječaj traje do svibnja odabirom nacionalnih

pobjednika, a potom slijedi međunarodni dio natječaja u kojem će se među sudionicima odabrati dobitnik velike nagrade žirija koja će se u listopadu dodijeliti u Napulju.

Nagrade će se dodijeliti u šest kategorija - poticanje poduzetničkog duha, ulaganje u znanje, poboljšanje poslovnog okruženja, potpora inter-

MOBILNOST I PROGRAME EU: OTVOREN NOVI INTEGRIRANI PROGRAM EUROPSKE UNIJE

Erasmus+ za studente, mlade, nastavnike i sportaše

Rokovi već od 14. ožujka

Na području Hrvatske za provođenje Erasmus+ programa je zadužena Agencija za mobilnost i programe EU te se svi zainteresirani o projektima i natječajima mogu dodatno informirati na njihovoj web stranici. Rokovi za prijavu teku već od 14. ožujka.

prema standardu države iz koje osoba dolazi.

U sklopu razmjene školskog osoblja profesori i nastavnici mogu ići na usavršavanje u različite institucije, bilo gdje u Europskoj uniji, ili predavati u druge škole. Erasmus+ uključuje i dodatnu edukaciju za osobe koje se bave obrazovanjem odraslih.

Poticanje sporta

Novost je da je Erasmus+ uveo i sport, odnosno financiranje sportskih aktivnosti, primjerice neprofitnih sportskih događanja u razdoblju do godinu dana. Također, mogući su i programi prevencije, primjerice osvještavanje građana o antidopingu.

Program je najviše usmjeren manje popularnim sportovima. Za projekte se može prijaviti bilo koji sportski klub, pa i onaj najmanji, kao i druge organizacije koje okupljaju sportaše. Moraju prijaviti projekt s organizacijama u drugim zemljama i tada se mogu financirati njihove aktivnosti, navela je.

Petra LUKEŽ

Uvedeni su i studentski zajmovi pa će u nekim europskim bankama studenti moći podići kredit

Če suradnja sa različitim sektorima, a Erasmus+ je specifičan jer se prvi put umrežavaju poslovni sektor i sektor obrazovanja, ista-

knula je. Nekad su, dodaje, studenti mogli ići jedino iz jedne studentske institucije u drugu, a sad imaju, osim studiranja, i moguć-

nost stručnog usavršavanja u inozemnim tvrtkama za vrijeme dok su studenti što je mnogo bolje jer se odmah upoznaju s tržištem rada, navodi Vujačić.

- Studentske razmjene ovise o sveučilištima koji trebaju pokrenuti projekte mobilnosti da student kao fizička osoba može ići

studirati u inozemstvo, a za studente nema dobnih ograničenja. Postoji i mogućnost stipendiranja, a novost je što će biti uvedeni i studentski zajmovi te će u nekim europskim bankama studenti moći podići kredit, s niskom i povoljnom kamatnom stopom, navodi Vujačić.

Europska volonterska služba (EVS) pak mladima u dobi od 17 do 30 godina omogućava da idu do godinu dana volontirati u drugu zemlju. Za to vrijeme plaćeni su im troškovi puta, smještaj i hrana, a čak dobivaju i mjesečni džeparac. Novost je da džeparac više nije isti za sve zemlje nego se dobiva

Nagrada za poduzetništva

nacionalizaciji poduzeća, potpora razvoju zelenih tržišta i učinkovitom korištenju resursa te odgovorno i uključujuće poduzetništvo.

Natječaj se odvija u dvije faze - sudionici će se najprije natjecati na nacionalnoj razini, a zatim će se pobjednici iz te faze natjecati za europski izbor. U naci-

onalnom dijelu natječaja svaka će država izabrati po dva finalista koji će u svibnju 2014. sudjelovati u europskom dijelu natječaja.

Do danas je u tom natječaju sudjelovalo 2.500 projekata koji su svi zajedno poduprli nastanak više od 10.000 novih poduzeća.

B. B.

Tjedan EU-fondova od 10. do 14. veljače

Sljedeći tjedan, točnije od 10. do 14. veljače u hotelu International u Zagrebu održat će se niz predavanja i radionica pod nazivom Tjedan EU fondova. Tom će se prilikom predstaviti mogućnosti korištenja strukturnih i investicijskih fondova Europske unije do 2020. godine. U ovih pet dana govorit će se o mogućnosti povlačenja poticaja na području inova-

cija, energetske učinkovitosti, vodnog gospodarstva, prometa i urbanog te ruralnog razvoja te će se predstaviti primjeri dobre prakse zemalja članica uz razmjenu iskustva kroz panel-diskusije između hrvatskih i stručnjaka zemalja članica. Tjedna EU fondova otvorit će potpredsjednik Vlade i ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske

unije Branko Grčić. Taj je dan posvećen inovacijama, a zemlja pokrovitelj je Francuska. Drugi je dan posvećen energetske učinkovitosti čiji je pokrovitelj Njemačka, treći vodnom gospodarstvu uz nizozemsko pokroviteljstvo, dok će se četvrti dan govoriti o investicijama u promet uz pokroviteljstvo Ujedinjenog Kraljevstva i Irske. Zadnji je dan u znaku ruralnog ra-

zvoja uz mađarsko pokroviteljstvo. Tjedan EU fondova zajednički organiziraju Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, institucije uključene u sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava strukturnih instrumenata, Hrvatska gospodarska komora te veleposlanstva pojedinih zemalja članica Europske unije.

B. B.

ADRIATIC HEALTH AND VITALITY NETWORK: BESPLATNE RADIONICE ZA TURISTIČKE DJELATNIKE

Škola za poduzetnike u turizmu

U subotu, 8. veljače Aleksandra Krajnović govorit će o stvaranju novih turističkih proizvoda, kreiranju doživljaja, prezentaciji proizvoda i usluga, interpretaciji, podizanju kreativnosti, a posebna tema su wellness i vitality turizam

U sklopu projekta Adriatic Health and Vitality Network, (IPA Adriatic 2007.-2013) tijekom veljače odvijat će se niz događanja. Cilj edukacija i direktnog savjetovanja (konzultantskih usluga) je informiranje poduzetnika, obrtnika, poljoprivrednika, turističkih djelatnika, pružatelja ugostiteljskih i smještajnih usluga, i drugih zainteresiranih pojedinaca o mogućnostima poduzetničkih aktivnosti, programima i mjerama za povećanje turističke atraktivnosti destinacije, managementu, poduzetničkim vještinama, prezentaciji proizvoda i usluga, marketingu...

Iskusni stručnjaci i predavači kroz zanimljive primjere uvode u područja poslovnog planiranja, menadžmenta, razvoju poduzetničkih vještina, izradi poslovnog plana, pravnim aspektima u pokretanju poslovanja, stvaranja novih turističkih proizvoda i usluga, marketinga, web prodaje, promocije destinacije, klastera i umrežavanja, gastronomije i enologije, održivog turizma, trendova u turizmu, i mnoga druga.

U subotu 8. veljače od 9 do 15 sati, Aleksandra Krajnović govorit će o postojećim resursima i stvaranju novih turističkih

atrakcija i proizvoda, kreiranju turističkih doživljaja, prezentaciji vlastitih proizvoda i usluga, interpretaciji - od identifikacije do finalne atraktivne priče o proizvodu i usluzi u turizmu, podizanju kreativnosti, a posebna tema je wellness i vitality turizam.

U Buzetu kao predavači gostuju i Matija Balent, Zoran Šimičić i Robert Rippl iz Gastronomada, udruge koja radi na edukacijama i unapređenju jela i vina. Tako će 10. veljače od 16 do 20 sati u Narodnom domu održati predavanje o podizanju kvalitete usluge u ugostiteljskim objektima, 11. veljače od 10 do 14

Savjetovanja i radionice namijenjene su Buzećanima

Kako se prijaviti

Edukacija i direktna usluga savjetovanja je besplatna, a namijenjena je svim zainteresiranim s područja Grada Buzeta. Za edukacije i direktno savjetovanje zainteresirani se mogu prijaviti ispunjavajući obrazac koji se može pronaći na web stranici Grada Buzeta. Obrazac je potrebno poslati na e-mail meri.vivoda@buzet.hr ili fax 052/662-676. Zainteresirani se mogu i direktno prijaviti pozivom na broj mobitela 091/272-5053.

ADRIATIC HEALTHY LIFESTYLES

sati u Hotelu Fontana govorit će se o sljubljanju, prezentaciji i korištenju lokalnih proizvoda u gastronomiji, a istoga dana od 15 do 20 sati održat

će se gastro radionica i prezentacija.

U Narodnom domu i Hotelu Fontana 12., 13. i 14. veljače od 16 do 20 sati predavačica Irma Dra-

čić održat će predavanja o planiranju poslovanja, izradi poslovnog plana, pokretanju poslovanja u lokalnom turističkom sektoru i proizvodima, pravnim aspektu pokretanja poslovanja.

U veljači predstoji još čitav niz predavanja od mogućnosti financiranja iz EU i drugih izvora, izrade poslovnog plana, marketinga, web prodaje, promocije turističke destinacije, klastera i umrežavanja, razvoja novih proizvoda i usluga, stvaranja novih turističkih atrakcija i doživljaja do uspješnih primjera drugih destinacija i trendova u turizmu.

G. Č. Š.

U BUDUĆNOSTI JEDINSTVENI EU-FORMULARI: KOMISIJA ŽELI SMANJITI BIROKRATSKE PREPREKE ZA NACIONALNE DOKUMENTE

Priznavat će se i neovjerene kopije i prijevodi javnih isprava

“Ako se građani mogu kretati slobodno, moraju se slobodno kretati i njihovi dokumenti”, istaknula je potpredsjednica Europske komisije Viviane Reding, zadovoljna što je Europski parlament većinom glasova podržao prijedlog Komisije da se građanima i tvrtkama, kada se sele ili posluju u drugim zemljama članicama Europske unije, pojednostavi postupak za dokazivanje vjerodostojnosti pojedinih javnih dokumenata.

Trenutno građani koji se sele u drugu zemlju članicu Unije moraju trošiti vrijeme i novac da bi dokazali da su njihovi dokumenti, poput rodnog ili vjenčanog lista, autentični, ističe Komisija, dodajući da se sa sličnim zahtjevima suočavaju i tvrtke u prekograničnom poslovanju.

Pojednostavljenjem procedura za rodni i vjenčani list i još deset kategorija javnih isprava, koje neće morati biti certificirane, godišnje će se uštedjeti do čak 330 milijuna eura u cijelom EU-u

Komisija zato želi srezati te birokratske prepreke - iako neće biti u potpunosti ukinute - a za to su dobili i potporu europarlamentaraca. No, da bi nova pravila stupila na snagu treba ih potvrditi i Vijeće EU, odnosno ministri zemalja članica.

Prema prijedlogu Komisije, građani i tvrtke više neće morati osigurati “legalizirane” verzije ili “certificirane” prijewe službenih dokumenata kada, primjerice, registri-

raju tvrtku ili traže dozvolu boravka, objavila je Komisija koja je izračunala da će se pojednostavljenjem tih procedura godišnje štedjeti do čak 330 milijuna eura u cijeloj EU. Od potvrde “APOSTILLE” i legalizacije - čime se trenutno dokazuje da su neki javni dokumenti ispravni - automatski će biti izuzeto 12 kategorija javnih isprava kao što su rodni list, vjenčani list ili dokaz o nekažnjavanju. Europski parlament zatražio je, pak, da se dodaju još neke kategorije, poput vozačke dozvole. Što se tiče prijevoda, eurozastupnici traže da vlasti mogu tražiti službeni, ovjereni prijevod javnih isprava samo u slučajevima koji se tiču nekretnina, tvrtki i drugih pravnih osoba, dok za druge vrste javnih

isprava trebaju biti prihvaćene i neovjerene kopije i prijevodi. No, europske institucije podsjećaju da nova pravila neće utjecati na to hoće li države članice prihvatiti sadržaj dokumenta ili učinke koji iz neke isprave proizlaze, nego se samo radi o jednostavnijoj proceduri za dokazivanje valjanosti pojedinih dokumenata. Ujedno, zemlje članice će, u slučaju sumnje u neki dokument, i dalje imati mogućnost da, kroz posebni mehanizam, provjere njegovu autentičnost.

Građanima i tvrtkama trebali bi, pak, u budućnosti biti na raspolaganju i višejezični formulari EU-a, kojima bi dokazivali, primjerice, bračni ili pravni status, a koje bi mogli koristiti umjesto nacionalnih.

I. FRLAN

**PREMALO PARA: ZAMKE PRVOG NATJEČAJA IZ STRUKTURNIH FONDOVA EU-a
ZA HRVATSKE TVRTKE - NATJEČAJ OTVOREN DO 21. VELJAČE**

Marketinška strategija nije obavezna, ali donosi prolaznost

Prilikom ocjenjivanja marketinška strategija donosi presudne bodove koji omogućuju prolaznost. Više bodova prilikom ocjenjivanja ostvaruju oni koji planiraju provesti projekt u mjestu koje ima niži indeks razvijenosti. U Istri su to općine Cerovlje, Gračišće, Grožnjan, Karojba, Lanišće, Motovun, Oprtalj, Tinjan i Vižinada

Piše **Paulo GREGOROVIĆ**

Godinama se najavljivalo kako će pristupanjem Europskoj uniji hrvatski poduzetnici moći povući silni novac iz strukturnih fondova, a što nisu mogli iz predpristupnih. Međutim, prvi takav važan natječaj započeo je po tipičnom hrvatskom modelu - objavljen je u vrijeme božićnih blagdana kada se poduzetnici bave neki drugim stvarima i ne primjećuju ih. Drugi sporan trenutak je kratak rok od svega dva mjeseca (u koje su uključeni Božić, Nova godina i redovni skijaški tjedan) za prikupljanje mnogobrojne dokumentacije od javnih servisa koji su poznati po svojoj sporosti i time onemogućuju kandidiranje za bespovratan novac EU fondova.

Premali iznosi

Treći i najgori podatak je premali iznos bespovratnih sredstva koji je planiran za poticanje hrvatskih poduzetnika. Čak 140 hrvatskih firmi je najavilo kandidiranje više od 240 projekata vrijednih gotovo milijardu eura. Sada im se omogućuje stjecanje svega 33,7 milijuna eura na način da svaki poduzetnik može kandidirati za dobivanje bespovratnih od 0,5 do 3,5 milijuna eura.

Dakle, svi ovi obeshrabrujući podaci mnoge će hrvatske poduzetnike nagnuti da preispitaju istinitost svih onih predizbornih obećanja o silnom novcu koji će preplaviti domaće gospodarstvo nakon priključenja EU.

Ako je sadašnji natječaj za dodjelu bespovratnih sredstva, iz EU fondova

za povećanje gospodarske aktivnosti i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, očitom rezerviran za one koji su se mnogo ranije pripremili - pitanje je kada slijedi novi natječaj i hoće li on donijeti više sredstva.

Zvonimir Savić iz Centra za EU pri HGK, koji je prošlog tjedna o tome vodio prezentaciju u Puli, rekao je kako očekuje da će to biti tek krajem 2014. godine, ali je napomenuo kako ne očekuje da će doći do značajnog povećanja bespovratnih sredstva. Njegova je poruka da se iz primjera sadašnjeg natječaja valja pripremiti za idući.

I za turizam

Dakle, poduzetnici koji planiraju aplicirati na takve natječaje trebali bi pripremiti projekt vrijedan od 833 tisuće do milijuna eura u kojem će 50 do 60 posto osigurati vlastitim sredstvima ili kreditom banke. Prihvatljive su investicije u inovativne tehnologije, razvoj novog proizvoda, prošire-

nje proizvodnje, troškovi vanjskih konzultanata te nastup na izložbama i sajmovima. Novost u odnosu na predpristupne fondove jest u tome što se sada priznaju, za trošenje novca iz strukturnih fondova, i kupnja strojeva iz Kine. U natječajima za dobivanje novca strukturnih fondova su prihvatljivi troškovi koji nastanu nakon podnošenja zahtjeva za potporama te ako su uloženi u modernizaciju, rekonstrukciju, unaprjeđenje ili izgradnju objekta ili hotela/apartho-

tela/hotel baština, ali i za kupnju ili najam opreme. Ono za što se nikako ne mogu dobiti bespovratna sredstva je nabavka jahti, brodica, zemljišta, nekretnina i vozila.

Što priložiti?

Poduzetnici koji smatraju da imaju projekt za kandidiranje za taj fond moraju priložiti proračun za projekt. Zatim, poslovni plan, studiju izvodljivosti, pismo namjere banke (ako ga planiraju sufinancirati kreditom), i određene izjave koje nisu starije od jednog dana! Nikako ne smiju izostati 20-ak pratećih dokumenata kao što su bilance, računi dobiti i gubitka..., ali i dokumenti kojima se potvrđuje spolna ravnopravnost u tvrtki i da se omogućuje pristup osobama s poteškoćama. Prijave ne smiju biti pisane rukom i sve mora biti priloženo u tri primjerka.

Dokument koji nije obavezan je marketinška strategija. Međutim, prilikom ocjenjivanja takav dokument donosi presudne bodove koji omogućuju prolaznost. Također, ukoliko neki poduzetnik planira provesti projekt u mjestu koje ina niži indeks razvije-

Web stranica za dodatne informacije

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je otvorilo internetsku stranicu www.strukturnifondovi.hr gdje su objavljeni odgovori na dosad postavljena pitanja. Tu će se moći naći i najave budućih natječaja. Postoji caka te internetske stranice - upite primaju do 21. dana prije isteka natječaja. To znači da za ovaj natječaj, koji će završiti 21. veljače, više nije moguće dobiti odgovor ako im se postavi pitanje.

Koji natječaji slijede

Svi oni koji su zakasnili za natječaj za dobivanje bespovratnih sredstva za povećanje gospodarske aktivnosti i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća mogu se pripremiti za one koji slijede tijekom ove godine. Savić je najavio kako očekuje natječaj za tehnologije i informatička rješenja u kojem je planirana dodjela od 20 do 100 tisuća eura, ukupno četiri milijuna eura. Uslijedit će natječaj za edukaciju zaposlenika kojim će se dijeliti novac iz europskog socijalnog fonda.

Iz pulske tvrtke Euro Ratan najavili su kandidiranje za dobivanje bespovratnih sredstava iz EU fondova

Novi natječaj očekuje se krajem 2014. godine pa se na temelju sadašnjeg natječaja, valja pripremiti za idući

nosti, bez obzora gdje ima registrirano sjedište, dobit će više bodova prilikom ocjenjivanja. U Istri najniži indeks razvijenosti imaju slijedeće općine: Cerovlje, Gračišće, Grožnjan, Karojba, Lanišće, Motovun, Oprtalj, Tinjan i Vižinada.

Iz pulske tvrtke Euro Ratan najavili su kandidiranje za dobivanje bespovratnih sredstva iz EU fondova, ali im je sada prepreka što za detalje natječaja nisu znali mnogo ranije pa se nisu uspjeli na vrijeme pripremiti.

Na natječaje mogu aplicirati samo oni koji su posljednje tri godine uknjižili dobit i zbog toga je poželjno pripaziti na ubrzanu amortizaciju koja može dovesti do knjigovodstvenog gubitka na kraju godinu iako je istovremeno poslovna aktivnost bila pozitivna. Na bespovratna sredstva EU fondova ne mogu aplicirati oni koji su do sada koristili državne potpore ili novac iz IPARD programa.

SPELEO KUĆA U VODICAMA SREDIŠNJE MJESTO ZA ISTRAŽIVANJE, EDUKACIJU I DRUŽENJE U PRIRODI

Život voda - avantura krša

Na samo sat vremena od Pule, u malom mjestu Vodice u blizini hrvatsko-slovenske granice u kojem danas živi svega 15 stanovnika, nalazi se istarska Speleo kuća. Vodice teritorijalno pripadaju općini Lanišće, a nalazi se na samom sjeverozapadu Čićarije koja obiluje speleološkim objektima.

Iako je kuća svoja vrata otvorila još 2011. godine, ovih je dana putem novog projekta Živo-Život voda kojeg provodi županijski Upravni odjel za održivi razvoj na neki način i službeno potvrđen njen status kao centralnog mjesta i glavnog sjedišta međunarodnog znanstveno-edukativnog centra. Ujedno, kuća sve više postaje i nezaobilazno uporište svih speleoloških aktivnosti na pograničnom području s obzirom da se nalazi na svega šest kilometara od slovenske granice.

Želja nam je bila da kuća postane okosnica znanstvenih aktivnosti u istraživanju krša i njegovoj zaštiti, ali i za provedbu edukativnih programa za osnovnoškolsku, srednjoškolsku ili fakultetsku populaciju te programa raznih strukovnih udruga

dobivene rezultate ostaviti nama na korištenje, veli Kostelić.

Pojašnjava da će se u sklopu kuće urediti i opremiti spavaonice koje će biti prilagođene za višednevni boravak 24 posjetitelja, a prostor će se na korištenje, uz minimalnu naknadu, ustupati znanstvenim ekspedicijama, fakultetskim grupama i polaznicima na-

Novi projekt

Detalji u blizini Speleo kuće

Već su lani mnoge grupe uživale u netaknutoj prirodi

Voditelj projekt Bruno Kostelić pojašnjava da se radi o staroj mjesnoj školi koja je kompletno renovirana i uređena, a na ukupno 300 kvadratnih metara posjetiteljima nudi brojne aktivnosti. Po njegovim riječima, kuća će se uskoro opremiti namještajem, laboratorijskom opremom, uredit će se kongresni prostor i spavaonice.

-Želja nam je bila da kuća postane okosnica znanstvenoistraživačkih aktivnosti u istraživanju krša, njegovoj zaštiti i unapređenju, ali i lokacija za provedbu brojnih multidisciplinarnih edukativnih programa bilo za osnovnoškolsku, srednjoškolsku ili fakultetsku populaciju te programe raznih strukovnih udruga. No svi oni koji će dolaziti i istraživati odnosno koristiti kuću, dužni su

U kući će moći prespavati 24 posjetitelja

stave u prirodi osnovnih i srednjih škola.

Zamišljeno je i uređenje muzeja krških posebnosti u prizemlju objekta koji će kroz razne interaktivne sadržaje posjetiteljima dočaravati osjećaj boravka u speleološkim objektima. Angažirat će se i stručno vodstvo koje će biti zaduže-

no za organizaciju i posjet planinarskim, sportskim i edukativnim stazama koje će se urediti u okolici.

-Na tome radi naš partner JU Natura Histrica koji će osmisлити staze koje smo zasad definirali kao "putovima ljekovitog bilja" i stazu "od izvora do izvora". Već sada za najam

kuće postoji velik interes inozemnih fakulteta, a kuća će osim u znanstveno istraživačke svrhe, imati i turističku namjenu. Naime, u planu je izrada internet portala i bookinga. Zainteresirani će u svakom trenutku moći dobiti informacije o slobodnim terminima i svim aktualnim sadržajima, a kuću bi između ostalog mogli koristiti i za team buildinge, veli Kostelić i dodaje:

-Ostvarili smo jako kvalitetnu suradnju s stručnjacima riječkog Građevin-

skog fakulteta koji su ujedno i partneri, a koji će biti angažirani na onom znanstvenom dijelu vezanom uz razna hidrogeološka istraživanja u speleološkim objektima. Prioritet će biti istraživanje jame Rašpor na području Lanišća koja je ujedno jedno od najznačajnijih speleoloških objekata u Istri, ističe Kostelić i zaključuje da će kuća surađivati s brojnim znanstvenim institucijama koje će provoditi niz terenskih istraživanja krškog područja, čime će se doprinijeti

Bespovratna 147.734 eura

☀ Vodeći partner u je Istarska županija a ostali partneri u projektu su Institut za istraživanje krša iz Postojne, Zavod za javno zdravstvo iz Kopra, Građevinski fakultet u Rijeci i Javna ustanova Natura Histrica. Ukupna vrijednost projekta koji se financira iz prekograničnog programa Slovenija-Hrvatska iznosi 586.768 eura od čega Istarska županija bespovratno dobiva 147.734 eura.

stjecanju novih spoznaja i informacija o stanju krškog područja Istre.

U planu je i uređenje tematskog dječjeg igrališta ispred samog objekta, konferencijske dvorane, knjižnice, a sve zajedno mora biti gotovo do ožujka 2015. godine. Ukratko, pravi mali raj za sve one koji će uskoro moći krenuti u nezaboravnu avanturu i istraživanje krša, a pritom se dobro zabaviti, prespavati i mnogo toga naučiti.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

Glavni urednik:
Ranko Borovečki

Urednica priloga:
Jasna Orlić

Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi prvog četvrtka u mjesecu

Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom

NATJEČAJI IPARD-a PONOVIĆ ĆE SE KRAJEM OŽUJKA

Gledajte na novac EU-a kao šlag na torti

Krajem ožujku ili u travnju Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju raspisat će novi natječaj IPARD programa za mjere 101 i 103, najavila je na predavanju o sufinanciranju poduzetničkih projekata sredstvima EU fondova u pazinskoj gradskoj vijećnici konzultantica Andrea Vugrinović.

S obzirom da je novi program ruralnog razvoja za sljedeće sedmogodišnje razdoblje (2014.-2020.) još u postupku izrade kod Ministarstva poljoprivrede odlučeno je da će se umjesto novog strukturnog EAFRD programa (European Agricultural Fund for Rural Development - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj) koji bi trebao startati tek krajem godine ponoviti prethodni namijenjen ulaganju u poljoprivredna gospodarstva te preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda.

Brojni uvjeti

Novi program EAFRD, za razliku od prethodnog IPARD-a, bit će povoljniji za investitore, smatra konzultantica Vugrinović, budući da korisnik programa ne mora više biti u sustavu PDV-a, u većini slučajeva brišu se ograničenja minimalnog i maksimalnog kapaciteta proizvodnje, uvodi se mogućnost avansnog plaćanja do 50 posto iznosa potpore, kao i isplate u ratama tijekom investicije. Ovisno o procjeni rizika

Strukturni EAFRD program koji će zamijeniti IPARD trebao bi startati tek krajem godine; natječaj Ministarstva poduzetništva i obrta namijenjen proizvodnji i turizmu otvoren je do 21. veljače, ali minimalna investicija mora iznositi milijun eura

kontrola tijekom projekta na terenu u pravilu se ukida, ali preostaje administrativna kontrola. U buduću će bit dozvoljen financijski leasing, a liste odobrenih troškova više ne odobrava Europska komisija, već RH. Ulaganje u projekt može početi odmah nakon prijave projekta na natječaj, a ne kao dosad, tek nakon sklapanja ugovora.

Uvjeti za dodjelu bespovratnih sredstava putem EAFRD-a bit će: pozitivno poslovanje u zadnje dvije do tri godine, postojanje zaposlenika kojima su plaćeni doprinosi i davanja, kao i porezi državi, riješeni vlasnički odnosi (zemljište u najmu barem na 15 godina), uredna dokumen-

Povoljnosti EAFRD-a:

- korisnici ne moraju više biti u sustavu PDV-a
- avansno plaćanje do 50 posto iznosa potpore
- isplata u ratama tijekom investicije

tacija, studija izvedivosti s analizom troškova i koristi (tzv. CBA ili cost-benefit analysis), studija utjecaja na okoliš i ostale potrebne studije, projekt osmišljen u skladu s uvjetima natječaja, poslovni plan, a novost je i nužni marketinški plan. Za isti trošak ne smije biti primljena državna potpora,

a kamata kredita HBOR-a mora biti prihvatljiva odnosno iznad 5,1 posto. Investitor može biti stranac, ali mu tvrtka mora biti registrirana u Hrvatskoj.

- Radite ono što biste i inače radili u skladu s vašim financijskim kapacitetom. Gledajte na novac EU kao šlag na torti neke investicije, jer se na njega dosta dugo čeka, savjetovala je konzultantica Vugrinović brojne zainteresirane poduzetnike i poljoprivrednike.

Nedostižno

Natječaj Ministarstva poduzetništva i obrta "Povećanje gospodarske aktivnosti i konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva" namijenjen proizvodnji i turizmu otvoren je do 21. veljače, a odobren projekt mora biti u potpunosti dovršen do 31. srpnja 2016. godine. Minimalna svota potpora iznosi od 3,8 milijuna kuna do maksimalnih 26 milijuna kuna, a budući da potpore iznose od 50 do 60 posto iznosa investicije to znači da projekt odnosno investicija minimalno mora biti teška milijun eura. To znači da je velikoj većini zainteresiranih natječaj ovoga puta nedostižan. Realizaciju dodatno otežava potrebno obvezujuće pismo banke zajmodavca (no, za to se očekuje produljenje roka) te što se dugotrajna imovina može amortizirati samo na iznos koji se odnosi na trogodišnje trajanje projekta.

Andelo DAGOSTIN

U SKLOPU EU-PROJEKTA "POPEYE" U PULI ODRŽANA PREDAVANJA O EKOLOŠKOJ POLJOPRIVREDI

Konvencionalna poljoprivreda pili granu na kojoj sjedimo

Potrošnja pesticida porasla je čak 33 puta u zadnjih 20 godina. Nedavno je krenula kampanja protiv neonikotinoida koji strašno šteti pčelama, a one su najvažniji oprašivači i temelj zdravog okoliša. Poljoprivreda je danas jedan od najvećih zagađivača i zbog velikih količina dušika koji se ispuštaju u tlo. Ekološka poljoprivreda se javlja kao odgovor na sve te probleme, rekla je Sunčana Pešak

Kako ekološkom poljoprivredom očuvati okoliš bila je tema izlaganja Sunčane Pešak iz Zelene mreže aktivističkih grupa organiziranog u sklopu provedbe projekta POPEYE (Promoting Organic Production - Enhancing Youth Employment) koji provodi Istarska županija, a financira se iz europskog programa Mladi na djelu.

Koliko situacija u kojoj konvencionalna poljoprivreda ima primat nad ekološkom postaje neodrživa govori podatak iznesen tijekom predavanja, a to je da kad se govori od hrani koju konzumiramo, na svaku kaloriju koju pojedemo potrošeno je barem deset kalorija energije fosilnih goriva.

Klimatski ekstremi

- Njihova količina se sve više smanjuje i kao posljedica toga postaje upitno kako će se nastaviti proizvodnja hrane kad tih goriva nestane. Današnja poljoprivreda doslovno pili granu na kojoj sjedi jer sve te emisije stakleničkih plinova koji su posljedica potrošnje fosilnih goriva, ne samo u procesu proizvodnje, nego i u preradi proizvoda, prijevozu dovode do klimatskih promjena. Često puta se proizvodi bezrazložno prevoze, recimo, neka zemlja proizvodi određeni proizvod i izvozi duga, a istovremeno ga opet uvozi. Zbog svega toga klima se drastično mijenja i svjedoci smo ekstrema koji automatski utječu i na poljoprivredu današnjice koja postaje sve teže izvediva, rekla je Pešak.

Uz navedeno, kad se govori o problemu konvencionalne poljoprivrede neizostavni su pesticidi i njihovo razorno djelovanje na okoliš, pa time i na ljudsko zdravlje. Po-

trošnja pesticida porasla je, rekla je Pešak, čak 33 puta u zadnjih 20 godina. Počela se razvijati nakon drugog svjetskog rata kao slijed kemijske industrije formirane tijekom rata za osmišljavanje otrova. Sve to nakon rata je jednostavno prebačeno na poljoprivredu, počele su se koristiti kemikalije koje su nekad bile namijenjene uništenju čovječanstva, a danas su namijenjene uništenju bolesti i štetnika. Posljedica toga je zagađenje okoliša jer nikad pesticid koji je otrov ne pogađa samo ciljnu grupu štetnika, već se širi po okolišu. Pesticidi imaju različite periode raspadanja te samim time utječu i na sve ostale organizme koji se nalaze u okolišu.

Ekološka proizvodnja

- Najgore skupine su klorirani ugljikovodici, najopasniji je DDT koji ima jako dugačak period raspadanja i živjet ćemo s njim vjerojatno još jako, jako dugo. Tu je i dieldrin koji je zabranjen još 70-tih godina u Americi, no upotrebljava se u nekim drugim zemljama. Nedavno smo bili svjedoci kampanje protiv neonikotinoida koji strašno šteti pčelama, a one su najvažniji oprašivači i temelj zdravog okoliša. Poljoprivreda je danas jedan od najvećih zagađivača, i zbog velikih količina dušika koji se ispuštaju u tlo. Ekološka poljoprivreda se javlja kao odgovor na sve te probleme, ona ne uključuje samo izbjegavanje pesticida već cjeloviti pristup cjelokupnoj proizvodnji, načinu promišljanja, odnosu čovjeka i okoliša, zaključila je Pešak.

Andrea Vugrinović iz Klastera ekološke poljoprivrede u svom je izlaganju ustvrdila da želimo jesti zdravu ekološku uzgojenu

Poljoprivreda je danas jedan od najvećih zagađivača

O PROJEKTU "POPEYE"

Ciljna skupina su mladi od 15 do 25 godina

Svrha projekta POPEYE u sklopu kojeg su održana navedena predavanja jest jačanje ruralno održivog razvoja kroz ekološku poljoprivredu uz edukaciju mladih o zaštiti okoliša pomoću organske proizvodnje hrane te uspostava kontakta s lokalnim ekološkim poljoprivrednicima. Ciljana skupina su mladi od 15 do 25 godina koji su sudjelovali na dvodnevnom seminaru o ruralnom održivom razvoju s naglaskom na organsku proizvodnju hrane, pripremanju strategije oglašavanja na temu ekološke proizvodnje, problemima nezaposlenosti u Istri i mogućnosti samozapošljavanja mladih. Održale su se i trodnevne ICT radionice o izra-

di i kreiranju web stranica te o korištenju programa za digitalno mapiranje pomoću kojih se

mapiraju ekološki proizvođači u Istri. Posjetili su i četiri poljoprivredna gospodarstva te anketirali proizvođače. Prezentiran je i katalog ekoloških proizvođača u Istarskoj županiji i stranica projekta POPEYE. Projekt je financiran u sklopu EU programa "Youth in Action", a ciljevi projekta su promicanje aktivnog sudjelovanja u društvu među mladima, podizanje svijesti o ekologiji među sudionicima, stvaranje potencijalne profesionalne mogućnosti i kontakte oko sudionika, promicanje dijaloga među mladima i njihovim u zajednici i lokalnim vlastima o relevantnim društvenim temama i pitanjima.

hranu koja u sebi ima energiju što dovodi do toga da je ne treba količinski puno unositi u organizam.

Manjak zdrave hrane

- Ekološki proizvodi ne trebaju se proizvoditi u velikim količinama, oni trebaju dati energiju koja nam treba. Takve hrane ima manje, ali ona može prehraniti svijet. U Hrvatskoj imamo 1.864 ekoloških proizvođača, a pod eko obrađenim površinama je manje od tri posto ukupno obrađenih. Po tom pitanju u Europi je najbolja Austrija koja ima 20 posto obrađenih površina na ekološki prihvatljiv način. Tu su još i Švicarska, Švedska, Finska, Danska, Portugal..., rekla je Vugrinović.

U Hrvatskoj je veliki broj potrošača zainteresirano za ekološki uzgojenu hranu koje nema dovoljno da bi se pokrile potrebe tržišta pa je jedino rješenje širenje takvog načina proizvodnje.

Izazovi koji su pred potencijalnim eko proizvođačima su mnogi, tako da, rekla je izlagačica, nije svatko za takvu vrstu proizvodnje. Ekološki poljoprivrednik može biti osoba koja u takav način proizvodnje čvrsto vjeruje i od toga može živjeti. Jedan od izazova za proizvođače je nejasna zakonika regulativa za ekološke proizvođače, zatim teškoća u pronalasku pravih informacija, složena administracija, usitnjenost i rastrkanost parcela, nedostatak stručnog znanja o ekološkoj poljoprivredi, problem nabave sadnog materijala s eko certifikatom, manipuliranje pojmom "eko proizvod", neorganiziranost tržišta i specijaliziranih sajmovi.

Solidarna razmjena

Rješenje za nabavku ekoloških proizvoda ponudila je Ina Delić iz pulske Grupe solidarne razmjene. Takve grupe u svijetu po-

stoje već 70-tak godina, a od nedavno i kod nas.

- Ljudi traže hranu s licem, a trgovački centri nam to ne pružaju. Rijetko možemo provjeriti otkud ti proizvodi uopće dolaze. Ali da svi ljudi odluče da neće kupovati određeni proizvod trgovački lanci bi morali promijeniti politiku. Kad je riječ o grupi solidarne razmjene, proizvođač ima sigurnost plasmana, a kupac sigurnost porijekla proizvoda. Svaka grupa ima svoja načela i pravila, u Puli su dvije grupe i one su se odlučile za ekološke proizvode. Broj članova se povećava tako da imamo listu čekanja i za treću grupu što samo govori o tome kolika je potreba za ekološki uzgojenom hranom. Problem je u Istri što nedostaje voća, rekla je Delić. Princip je taj da članovi preko grupe mogu direktno kupovati ekološki uzgojene proizvode od proizvođača.

Tatjana GRBIĆ